

Hitelintézetek – Pénz kialakulása

Készítette: Rékasi Róbert

Rékasi
Beauty Kft.

A pénz kialakulása

- ▶ Csereügyletek (barter gazdálkodás),
- ▶ Árupénz: Gabona, állatbőr, só, stb,
- ▶ Árupénz: Pénzhelyettesítő, belső értékkel bíró pénz, primitív pénz,
- ▶ Probléma: Távolsági kereskedelem,
- ▶ Szűkülő jellemzők:
  - ▶ Könnyen szállítható legyen,
  - ▶ Tartósság,
  - ▶ Minőségi, mennyiségi követelmény,
  - ▶ Oszthatóság,
  - ▶ A forgalom lebonyolításához elegendő, de szűk mennyiségben forduljon elő.

Nemesfém pénz

- ▶ Arany, ezüst, bronz, réz, vas,
- ▶ Monometallizmus, bimetalizmus,
- ▶ Súly az érték meghatározója,
- ▶ Uralkodó pecsétje,
- ▶ Pénzverés uralkodói monopólium,
- ▶ Uralkodói pénzrontás,
- ▶ Probléma: Kopás, növekvő forgalom,
- ▶ Kincsképző funkció:
  - ▶ Értékesebb pénzt takarítják meg,
- ▶ Gresham-törvény.

Pénzhelyettesítők

- Nemesfém pénz problémái:
  - Távolsági kereskedelem,
  - Rablások.
- Megoldás:
  - Bankszerű intézmények,
  - Sok, távoli kirendeltség,
  - Érmeletétek,
  - Papírpénz, papírpénz,
  - Visszaváltás,
  - Kötelező aranyfedezet.

Pénzhelyettesítők

- További probléma:
  - Növekvő áruforgalom,
  - Pénzhiány,
  - Aranyfedezet nélküli papírpénz: Bankjegy.
- Mai pénz:
  - Belső érték nélküli pénz,
  - Állam biztosítja az elfogadását,
  - Formája: Bankjegy, érme, bankszámlapénz,
  - Értékét (árfolyamát) a nemzetközi kereslet-kínálat határozza meg.

A mai pénz

- ▶ Értékmérő, azaz elszámolási egység funkció:
  - ▶ Áruk árának, jövedelmek, vagyonok mérése, összehasonlítása.
- ▶ Forgalmi eszköz funkció:
  - ▶ Azonnali fizetéskor a pénz és az áru cseréjét közvetíti.
- ▶ Fizetési eszköz funkció:
  - ▶ Alkalmas halasztott fizetésre, azaz hitelek nyújtására és visszafizetésére.
- ▶ Felhalmozási (kincsképző) funkció:
  - ▶ Vagyontartás eszköze.
- ▶ Regionális- és világpénz funkció:
  - ▶ Országhatáron kívül is betölti az alapvető funkciókat.

Kétszintű bankrendszer

- ▶ Kétszintű bankrendszer,
- ▶ Emisszió,
- ▶ Banki mérleg, vállalati mérleg.

A pénzkategóriák

- ▶ M_1 : Szűken értelmezett pénz:
  - ▶ Készpénz,
  - ▶ Látra szóló betét.
- ▶ M_2 : Tágan értelmezett pénz:
  - ▶ M_1 ,
  - ▶ Lekötött betétek.

9

Figyelmüket köszönöm!

Rékasi
Beauty Kft.